

[Ole Henriksen]

Hertil kommer, at en regering jo altid kan fremsætte et lovforslag, der enten forstærker eller forbedrer et direktiv, eller fremsætte et lovforslag, som direkte forringer et direktiv.

I det foreliggende tilfælde har regeringen tilsyneladende ikke anstrengt sig for at forbedre forholdene længere, end direktivet foreskriver. Det fremgår af den tilsvarende lovgivning i de øvrige nordiske lande, at man her er nået betydelig længere henimod en reel ligestilling, end man gør med dette lovforslag, og ud fra den bedømmelse kunne vi godt i SF have ønsket os, at vi var forblevet uden for EF. Vi har dog også oplevet, at der er fremsat lovforslag, som bygger på et direktiv, f. eks. lovforslaget om ligeløn for mænd og kvinder, der blev fremsat i 1975, og hvor direktivet foreskrev, at der skulle indføres ligeløn og lige løn for arbejde af samme værdi, hvilket i den danske lovgivning blev direkte forringet ved, at man undlod bestemmelsen om lige løn for arbejde af samme værdi. Ud fra en sådan bedømmelse kunne man stille spørgsmålet, hvorfor vi overhovedet skulle i EF, når man ikke engang vil modtage de få positive ting, som kommer fra fællesmarkedet.

Socialistisk folkeparti er ikke uenig i de intentioner, som tilsyneladende ligger bag ved ministerens fremsættelse af dette lovforslag, men jeg har svært ved at se, hvordan ministeren vil sikre, at denne lov overhovedet bliver overholdt i praksis. Når teksten er holdt i den lidt milde »vær så venlig ikke at træde på os«-stil, er det måske netop, fordi ministerens erfaringer fra det virkelige liv siger ham, at hvis man skulle igennem med en lov om reel ligestilling, skulle der tages anderledes fat med positive særforanstaltninger.

Lovforslaget indeholder ikke forbud mod afskedigelse af gravide kvinder, ej heller forbud mod at forbigå kvinder ved ansættelser og forfremmelser. På den anden side er disse ting heller ikke tilladt, hvis det sker ud fra en forskelsbehandling. Men hvem har bevisbyrden for, at det rent faktisk forholder sig sådan, at man fyres på grund af graviditet, ikke bliver ansat i et job eller måske ikke bliver forfremmet, fordi man er kvinde? Det har kvinden selv. Jeg er opmærksom på, at det sociale udvalg i EF har drøftet spørgsmålet om bevisbyrden og indstillet, at man skulle følge den linje, at det er arbejdsgiveren,

der har bevisbyrden, når der blev diskrimineret på arbejdsmarkedet. Det er det desværre ikke blevet til her, hvor det altså fortsat er lønmodtageren, der må føre bevis for, at man er fyret af den ene eller den anden grund.

Den, der kender forholdene på arbejdsmarkedet, ved, hvor let en arbejdsgiver slipper af med en uønsket arbejdskraft, det være sig kvinder eller mænd. Det kan ske på mange måder, f. eks. ved at lægge psykisk pres på den enkelte, stille krav om større tempo eller være på vagt og slå ned på den mindste forseelse, den pågældende laver; ja, blot henvisning til almindelige samarbejdsvanskeligheder er jo nok til, at arbejdsgivere kan fyre folk. Det er ting, som vi ved finder sted i henhold til den ret, arbejdsgiveren har til at lede og fordele arbejdet, og disse erfaringer har man ikke mindst inden for fagbevægelsen, hvor man gang på gang kommer til kort over for denne ledelsesret, også inden for overenskomstdækkede områder. Selv nu, hvor det rent faktisk er tilladt, som det altid har været, hører man aldrig om en arbejdsgiver, som begrunder en afskedigelse i diskriminerende forhold. Der kan altid findes andre undskyldninger for at komme af med uønsket arbejdskraft. Derfor skulle man ikke umiddelbart forvente, at det bliver svært for arbejdsgiverne at overholde bestemmelserne i dette lovforslag. Forholdene vil formentlig blive de samme i fremtiden, på nøjagtig samme måde som efter vedtagelsen af loven om lige løn for lige arbejde.

I den forbindelse kunne det være interessant at høre arbejdsministeren, om der overhovedet har været ført nogen sager for retten under påberåbelse af denne ligelønslov, om arbejdsgivere er blevet idømt de bøder, de kan i henhold til loven, altså om den overhovedet har været taget i anvendelse. Loven har som bekendt eksisteret i 2 år, og intet tyder på, at det har været den store løftestang for at skabe lige løn mellem mænd og kvinder.

SF mener som sagt ikke, at det foreliggende lovforslag imødekommer de krav, som stilles om reel ligestilling imellem mænd og kvinder, og vi håber derfor, at de intentioner, ministeren har vedrørende problemet, bliver udslagsgivende for, at der kommer et bedre forslag ud af det i den sidste ende, og da vil vi medvirke positivt under udvalgsarbejdet.